

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО

Льва Толстого, 7 м. Київ, 01004, Україна

www.vult.org.ua

vult@ukr.net

UKRAINIAN MEDICAL ASSOCIATION

LVA TOLSTOGO, 7, KYIV, 01004, UKRAINE

ЗАЯВА

ХІХ з'їзду Всеукраїнського Лікарського Товариства

Листопад 2023 року, Остроз

Ми, члени професійної лікарської спільноти України, об'єднані у Всеукраїнське Лікарське Товариство (ВУЛТ), яке має понад столітню історію, незмінно прагнучи процвітання України і її народу, піднесення професійної гідності лікарів й безперервного вдосконалення медичної практики, заявляємо що:

Останні роки принесли надзвичайні випробування системі охорони здоров'я і кожному з нас. Спочатку пандемія COVID-19, а тепер повномасштабна московська агресія та російсько-українська війна створили незвідані раніше виклики здоров'ю людей та системі його захисту й підтримки.

Сьогодні кращі з нас добровільно й за призовом рятують українських воїнів, самі наражаючись на смертельний ризик. Схиляємо голови перед їх мужністю й приспускаємо прапор ВУЛТу в скорботі за загиблими Колегами.

Водночас не менші, а можливо й небезпечніші, ризики як для професії лікаря так і для наших пацієнтів, зумовила так звана реформа медицини. І її продовження, що триває. Ми завжди наголошували і наголошуємо, що необхідність зміни моделі системи медичного обслуговування давно назріла. На превеликий жаль реформа, що впроваджується, не отримала належного економічного обґрунтування і фінансової підтримки, здійснюється в більшості випадків квапливо й непрозоро. Вона так і не отримала підтримки серед більшості професійної спільноти. Констатуємо, що найбільшого провалу зазнає її комунікативна складова з суспільством з боку державних інституцій. Законом державі було дозволено не обґрунтовувати медичні тарифи й не зважати на збитки провайдерів послуг. Нова модель характеризується надконцентрацією влади і коштів без жодних балансів. Натомість тягар нівелювання фінансових і інших ризиків реформи був повністю покладений на громади, мед заклади, медиків і громадян.

Державні інституції відповідальні за охорону здоров'я, неспроможні дотримуватись Конституції та прийнятого законодавства й фінансувати медичну галузь достатньо, приховують факт тінізації економіки галузі та не знаходять кращого виходу, як налаштувати пацієнтів проти медиків і менеджерів закладів. Це перетворило галузь в поле боротьби за виживання. За таких умов чільне місце

серед цінностей медицини невідворотно посіли гроші, які витісняють етичні й гуманістичні засади професії медика. Наразі медики України практично позбавлені можливості заперечити такій політиці.

Ми, представники ВУЛТУ незмінно обстоюємо право лікаря, медсестри, фармацевтичних працівників на професійну самоврядність та правосуб'єктність і вкотре пропонуємо законодавчо врегулювати впровадження лікарського самоврядування у відповідності до усталеної європейської практики, на дотримання законодавства ЄС.

Серцевиною нового для України інституту має бути етичний кодекс лікаря й інструментарій розв'язання проблем на етичній основі. Економічним підґрунтям здійснення делегованих повноважень відповідно до законодавства ЄС мають стати спеціальні умови оподаткування професійної діяльності медиків та можливість медикам бути самозайнятими особами, а також індивідуальне ліцензування професіоналів галузі здійснюване органом професійного самоврядування. ВУЛТ, будучи послідовним у таких підходах протягом останніх 17 років, уже 7 разів оприлюднював і виступав співавтором у поданні до Верховної Ради України відповідних законопроектів. Вони завжди ґрунтувалися на позитивній практиці та досвіді наших західних європейських партнерів.

На жаль, періодично виникаючі альтернативні ВУЛТ вогнища громадської ініціативи щодо лікарського самоврядування діють в інтересах влади та послідовно ігнорують вказані засадничі аспекти, що значно обмежує можливості об'єднання зусиль та досягнення результату в інтересах суспільства та не має нічого спільного з подібною практикою у країнах Європейського Співтовариства.

У нас попереду відновлення територіальної цілісності й зміцнення України. Цей процес має базуватись не на відновленні того, що було, адже в минулому було багато такого, чого не варто відновлювати й повторювати. Наша позиція - формування принципово нових стосунків між державою, бізнесом, громадами у т.ч. професійними і людиною та професіоналом, заснованих на визнанні рівносуб'єктності усіх сторін публічного процесу суспільствотворення, творення ладу.

Лікар повинен отримати професійну незалежність, право й інституційний інструмент для обстоювання своєї професійної гідності і інтересів й у такий спосіб забезпечувати захист життя і здоров'я своїх пацієнтів. Це шлях долучення до глобального цивілізаційного процесу, доєднання до ЄС, узгодження діяльності соціальних інститутів з іншими нашими партнерами, та однозначно ґрунтуючись на позитивах їх досвіду.

Майбутнє України – в створенні середовища доброзичливого для людини і сім'ї, сприятливого для професійної діяльності і бізнесу. Лише так ми зможемо вийти з смертельного піке втрат людського капіталу й започаткувати тренд його відновлення та накопичення, як першорядної умови економічного благополуччя і розвитку як людини так і держави.

Ми маємо відповідні напрацювання та відкриті для співпраці в розбудові України мрії.